

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗΝ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Η ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΔΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΔΑ MARY CASSATT ΣΤΟ
ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΙΜΠΡΕΣΙΟΝΙΣΜΟΥ

Μαίρη Αργυρού

Λεμεσός 2025

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Μαίρη Αργυρού, 2025

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της μεταπτυχιακής διατριβής από το Τμήμα Καλών Τεχνών του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου Δρ. Αντώνη Δανό, για τη στήριξη, την καθοδήγηση και την κατανόηση που έχει δείξει. Θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου και στην καθηγήτρια μου, Δρ. Μαρία Μόσχου, για τα μαθήματα και τη δική της συμβολή με βάση τη Mary Cassatt και το έργο της. Θα ήθελα να ευχαριστήσω το Τμήμα Καλών Τεχνών για την ολική ενίσχυση του προς το μεταπτυχιακό πρόγραμμα στην Ιστορία και Θεωρία της Τέχνης και τέλος, τη βιβλιοθήκη του ΤΕΠΑΚ για τη θετική εξυπηρέτηση της, προς όφελος της ακαδημαϊκής κοινότητας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διατριβή ασχολείται με τη Αμερικανίδα καλλιτέχνη Mary Cassatt στο πλαίσιο του Ιμπρεσιονισμού και της νεωτερικότητας, όπως και την ολική προσπάθεια των γυναικών για ανεξαρτητοποίηση και την είσοδο τους στις ακαδημίες, κατά τον 19^ο αιώνα. Στόχος είναι να αναδείξει την παρουσία της ως ένα ιδιαίτερα ενεργό και επιφανές μέλος των Ιμπρεσιονιστών, τις καλλιτεχνικές τις επιρροές, τα τεχνικά της μέσα και, κυρίως, το φλογερό ενδιαφέρον και τη σύγχρονη προσέγγιση της προς μία διαχρονική θεματική – με επίκεντρο τη Μητέρα και το Παιδί – που την ξεχωρίζει ανάμεσα στους υπόλοιπους καλλιτέχνες του Ιμπρεσιονισμού.

Λέξεις Κλειδιά: Mary Cassatt, Ιμπρεσιονισμός, νεωτερικότητα, αστική τάξη, flâneur, φεμινισμός, μητρότητα, Μητέρα-Παιδί

ABSTRACT

This thesis concerns the American artist Mary Cassatt, within the context of Impressionism and modernity, as well as the overall effort of women for independence and entry to the art academies during the 19th century. It foregrounds her presence, as a particularly active and influential member among the Impressionists, her artistic influences and technical means and, mostly, her ardent interest and modern approach towards a timeless theme – Mother and Child – which distinguishes her to this day among the other members of the group, men and women.

Key words: Mary Cassatt, Impressionism, modernity, bourgeoisie, flâneur, feminism, motherhood, Mother-Child

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	iv
ABSTRACT.....	v
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	vi
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ.....	vii
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Η γυναίκα καλλιτέχνης στο Παρίσι του 19 ^{ου} αιώνα και ο Ιμπρεσιονισμός.....	5
1.1 Παρίσι, 19ος αιώνας: Το πολιτιστικό-κοινωνικό-οικονομικό-πλαίσιο	15
1.2 Ιμπρεσιονισμός και γυναίκες καλλιτέχνες	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Mary Cassatt: Μια Αμερικανίδα στο Παρίσι	26
2.1 Η καλλιτέχνης ως ερευνητής της καθημερινότητας	33
2.1.1 Ο ιδιωτικός χώρος της γυναίκας στο έργο της Mary Cassatt	40
2.2 Η γυναίκα ως σύμβολο ζωής και γονιμότητας	52
2.2.1 Η αναζήτηση για το πνευματικό στοιχείο και η φύση	68
2.2.2 Μοντέρνα Γυναίκα: Η συλλογή των καρπών της γνώσης και της επιστήμης	76
2.3 Η Θεματική Μητέρα-Παιδί	98
2.3.1 Το αργέτυπο Παρθένο-Παιδί στο έργο της Mary Cassatt	118
2.3.2 Η οικουμενική θέση του παιδιού στην τέχνη της	114
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	122
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	126
ΕΙΚΟΝΕΣ	128